PROGRAM
WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY
Szkoły Podstawowej im. Stanisława Staszica
w Tyczynie

Rok szkolny 2026/2027

SPIS TREŚCI

1. Podstawa prawna.....str. 3

2. Wstęp.....str.4

3. Profil absolwenta i absolwentki.....str.7

4. Cele ogólne.....str.8

5. Normy społeczne obowiązujące w szkole.....str.11

6. Diagnoza potrzeb według analizy czynników chroniących oraz czynników ryzyka występujących w środowisku szkolnym.....str.13

7. Harmonogram działań wychowawczo-profilaktycznych.....str.18

8. Sposoby ewaluacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego.....str.38

Podstawa prawna:

- Konstytucja Rzeczpospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78, poz. 483 ze zm.).
- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. nr 120, poz. 526).
- Ustawa z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich.
- Ustawa z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1606).
- Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz.U. z 2017 r. poz. 1189).
- Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz.U. z 2016 r. poz. 1943 ze zm.).
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017 r. poz. 59).
- Ustawa z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r. poz. 487).
- Ustawa z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn. Dz.U. z 2017 r. poz. 783).
- Ustawa z 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn. Dz.U. z 2017 r. poz. 957).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2015 r. poz. 1249).
- Kierunki polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2026/2027.
- Statut Szkoły Podstawowej im. Stanisława Staszica w Tyczynie.
- Założenia Reformy26. Kompas Jutra.
- Standardy Ochrony Małoletnich obowiązujące w Szkole Podstawowej im. Stanisława Staszica w Tyczynie.

Wstęp

Program Wychowawczo - Profilaktyczny realizowany w Szkole Podstawowej w Tyczynie opiera się na hierarchii wartości przyjętej przez radę pedagogiczną, radę rodziców i samorząd uczniowski, wynikających z przyjętej w szkole koncepcji pracy. Treści szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego są spójne ze statutem szkoły i wewnątrzszkolnym systemem oceniania. Istotą działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły jest współpraca całej społeczności szkolnej oparta na założeniu, że wychowanie jest zadaniem realizowanym w rodzinie i w szkole, która w swojej działalności musi uwzględniać zarówno wolę rodziców, jak i priorytety edukacyjne państwa. Rolą szkoły, oprócz jej funkcji dydaktycznej, jest dbałość o wszechstronny rozwój każdego z uczniów oraz wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny. Wychowanie rozumiane jest jako wspieranie uczniów w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej. Proces wychowania jest uzupełniany poprzez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży. Istotnym punktem odniesienia dla programu jest Reforma26. Kompas Jutra, której wdrażanie w roku szkolnym 2026/2027 obejmuje szkoły podstawowe, w szczególności uczniów klas I i IV. Program wychowawczo-profilaktyczny wspiera wdrażanie zmian programowych poprzez rozwijanie sprawczości ucznia, samodzielności, odpowiedzialności, kompetencji społecznych, cyfrowych, poznawczych i emocjonalnych oraz poprzez tworzenie warunków do uczenia się przez działanie.

Szkoła jest miejscem, w którym uczeń nie tylko zdobywa wiedzę, ale również uczy się ją wykorzystywać, analizować, łączyć z wiedzą z innych dziedzin oraz stosować w sytuacjach życia codziennego. Szczególne znaczenie mają: praca projektowa, doświadczenie, eksperymentowanie, rozwiązywanie problemów, współpraca, komunikacja, refleksja nad własnym procesem uczenia się oraz wykorzystywanie informacji zwrotnej.

Szkolny Program Wychowawczo - Profilaktyczny tworzy spójną całość ze szkolnym zestawem programów nauczania i uwzględnia wymagania opisane w podstawie programowej. Określa sposób realizacji celów kształcenia oraz zadań wychowawczych zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego, uwzględniając kierunki i formy oddziaływań wychowawczych, których uzupełnieniem

są działania profilaktyczne skierowane do uczniów, rodziców i nauczycieli.

Szkolny Program Wychowawczo - Profilaktyczny został opracowany na podstawie diagnozy w zakresie występujących w środowisku szkolnym potrzeb rozwojowych uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka z uwzględnieniem:

- wyników nadzoru pedagogicznego,
- wniosków z ewaluacji Szkolnego Programu Wychowawczo – Profilaktycznego realizowanego w roku szkolnym 2025/2026,
- wniosków i analiz (np. wnioski z pracy zespołów zadaniowych, zespołów przedmiotowych, zespołów wychowawczych itp.),
- ankiet skierowanych do uczniów i rodziców rozpoznających i diagnozujących sytuację wychowawczą w szkole,
- kierunków realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2026/2027,
- obserwacji zachowań uczniów, indywidualnych rozmów, wywiadów z rodzicami i uczniami,
- analizy dokumentacji szkolnej,
- innych dokumentów i spostrzeżeń ważnych dla szkoły (np. koncepcja funkcjonowania i rozwoju szkoły opracowana przez dyrektora, uwagi, spostrzeżenia, wnioski nauczycieli, uczniów, rodziców).

Podstawowym celem realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego jest wspieranie dzieci i młodzieży w rozwoju oraz zapobieganie zachowaniom problemowym i ryzykownym. Ważnym elementem realizacji programu jest kultywowanie tradycji i ceremoniału szkoły.

Podstawowe zasady realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo - Profilaktycznego obejmują:

- powszechną znajomość założeń programu - przez uczniów, rodziców wszystkich pracowników szkoły,
- zaangażowanie wszystkich podmiotów szkolnej społeczności i współpracę w realizacji zadań określonych w programie,
- respektowanie praw wszystkich członków szkolnej społeczności oraz kompetencji organów szkoły (dyrektor, rada rodziców, samorząd uczniowski),
- współdziałanie ze środowiskiem zewnętrznym szkoły (np. udział organizacji i stowarzyszeń wspierających działalność wychowawczą i profilaktyczną

szkoły),

- współodpowiedzialność za efekty realizacji programu,
- inne (ważne dla szkoły, wynikające z jej potrzeb, specyfiki).

Działalność wychowawczo - profilaktyczna w szkole i placówce polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganiu ucznia i wychowanka w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

- **intelektualnej** - ukierunkowanej na zdobycie całokształtu wiedzy, doświadczeń i opartej na zdolnościach umysłowych człowieka,
- **duchowej** - ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia,
- **emocjonalnej** - ukierunkowanej na sposoby przeżywania wszystkiego, co dzieje się w nas samych oraz w naszych relacjach z otaczającym nas światem, zwłaszcza światem osób,
- **społecznej** - ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz dokonywania wyborów, a także doskonaleniu umiejętności wypełniania ról społecznych,
- **fizycznej** - ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy oraz umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia, a także podejmowania zachowań prozdrowotnych.

Działania szkoły należy ukierunkować na wspieranie czynników chroniących – zarówno poprzez rozwijanie zasobów wewnętrznych, jak zewnętrznych, co wzmocni odporność uczniów na działanie czynników ryzyka. W roku szkolnym 2026/2027 szkoła zwraca szczególną uwagę na wspieranie uczniów w zmianach wynikających z Reformy26, budowanie odporności społecznej, ochronę zdrowia psychicznego i fizycznego, przeciwdziałanie przemocy i uzależnieniom behawioralnym, rozwijanie zdrowych nawyków cyfrowych ukierunkowanych na zdobycie wiedzy i umiejętności do bezpiecznego poruszania się w sieci, analizy informacji oraz promowania higieny cyfrowej,oraz odpowiedzialne korzystanie ze sztucznej inteligencji.

I. Profil absolwenta i absolwentki

Wychowanie szkolne to świadome organizowanie działalności społecznej, której celem jest wywołanie zamierzonych zmian osobowości człowieka. Nauczyciele oraz inni pracownicy szkoły, wspierając w tym zakresie obowiązki rodziców, zmierzają do tego, aby ukształtować sylwetkę absolwenta i absolwentki.
Jeżeli misja szkoły zakończy się sukcesem, absolwenta/absolwentkę charakteryzować będą:

- odpowiednia wiedza, bogate, ważne i cenne umiejętności, które umożliwią mu pojęcie nauki na wyższym etapie edukacyjnym;
- przygotowanie do świadomego podejmowania decyzji dotyczących dalszego kształcenia i przyszłej aktywności zawodowej;
- umiejętność poprawnego posługiwania się językiem obcym;
- umiejętność wykorzystania mediów do nauki i pracy (komputer, Internet, kserokopiarka, sztuczna inteligencja);
- dbanie o higienę cyfrową i umiejętność zachowania równowagi pomiędzy aktywnością online i offline;
- silne emocjonalne więzi z miastem, regionem, krajem;
- umiejętność pracy zespołowej, kreatywność, przedsiębiorczość, odpowiedzialność, obowiązkowość;
- znajomość podstaw pierwszej pomocy i zachowania w sytuacji zagrożenia;
- dbałość o zdrowie fizyczne i psychiczne oraz znajomość zasad zdrowego stylu życia;
- nawyk stałego uczenia się i doskonalenia, działania twórczego przedsiębiorczego i innowacyjnego;
- umiejętność prawidłowego komunikowania się z innymi, konstruktywnego rozwiązywania konfliktów;
- wysoka kultura osobista;
- wrażliwość na sytuacje drugiego człowieka, chęć i potrzeba niesienia pomocy
- umiejętność korzystania z dóbr kultury, uczestniczenie w życiu kulturalnym, a nawet tworzenie go;
- dbałość o bezpieczeństwo swoje i innych;

- umiejętność radzenia sobie w trudnych sytuacjach życiowych;
- szacunek dla rodziny i przygotowanie do pełnienia w niej określonych ról;
- respekt dla pozytywnych, trwałych wartości ogólnoludzkich;
- umiejętność życia zgodnie z samym sobą, z innymi, ze światem;
- świadomość konieczności współpracy oraz integrowania się z innymi narodami w zjednoczonej Europie, przy zachowaniu poczucia własnej tożsamości;
- utrzymywanie kontaktów ze swoją szkołą po jej ukończeniu.

II. Cele ogólne

W zakresie działalności wychowawczej:

- współdziałanie całej społeczności szkoły na rzecz kształtowania u uczniów wiedzy, umiejętności i postaw określonych w profilu absolwenta i absolwentki;
- przygotowanie uczniów do prawidłowego funkcjonowania w grupie rówieśniczej, klasie i szkole;
- wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi zgodnie z wymogami polityki edukacji włączającej;
- wzbudzanie poczucia przynależności do społeczności szkolnej i lokalnej;
- rozbudzanie poczucia własnej wartości, wiary we własne siły i możliwości;
- kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, a także nauczycieli i rodziców;
- rozwijanie u uczniów postaw prospołecznych, w tym poprzez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym;
- kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie i odpowiedzialność za własny rozwój należą do jednych z najważniejszych wartości w życiu, a decyzje w tym zakresie podejmowane są w poczuciu odpowiedzialności za siebie i innych;
- budowanie poczucia tożsamości regionalnej i narodowej;
- przygotowanie uczniów do aktywnego uczestnictwa w kulturze i sztuce narodowej i światowej;

- kształcenie u uczniów kompetencji kluczowych, które są niezbędne dla potrzeb samorealizacji i rozwoju osobistego, aktywnego obywatelstwa, integracji społecznej oraz zatrudnienia;
- rozwijanie kreatywności, przedsiębiorczości i innowacyjności;
- rozwijanie kompetencji matematycznych i cyfrowych uczniów;
- wykształcenie u uczniów, nauczycieli i rodziców postrzegania sytuacji kryzysowych jako szansy na „zmianę" mogącą przynieść trwałe wartości, np. umiejętność zapobiegania bezradności będącej początkiem pogorszenia kondycji psychicznej człowieka i jej negatywnych skutków;
- wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców lub opiekunów;
- współpraca z rodzicami lub opiekunami uczniów w celu budowania spójnego systemu wartości oraz kształtowania postaw prozdrowotnych i promowania zdrowego stylu życia oraz zachowań proekologicznych.

W zakresie działalności edukacyjnej:

- poszerzenie wiedzy rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, a także suplementów, diet i leków w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach;
- rozwijanie i wzmacnianie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów;
- doskonalenie kompetencji nauczycieli, wychowawców, rodziców w zakresie profilaktyki oraz rozpoznawania wczesnych symptomów depresji u dzieci i młodzieży;
- poszerzanie wiedzy uczniów, nauczycieli, rodziców na temat wpływu sytuacji kryzysowej (np. stan zagrażający bezpieczeństwu obywateli) na funkcjonowanie każdego człowieka oraz możliwości uzyskania pomocy w szkole i poza szkołą;
- kształtowanie u uczniów umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych

emocji;

- kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów i wychowanków w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu.

W zakresie działalności informacyjnej:

- dostarczenie aktualnych informacji nauczycielom, wychowawcom i rodzicom lub opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, substancji psychoaktywnych i zagrożeń płynących z nadużywania telefonów, mediów społecznościowych i aplikacji ;
- udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych;
- udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku obniżonej kondycji psychicznej, depresji, innych problemów psychologicznych i psychiatrycznych;
- przekazanie informacji uczniom i wychowankom, ich rodzicom lub opiekunom oraz nauczycielom i wychowawcom na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii;
- informowanie uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli i wychowawców oraz o metodach współpracy szkół i placówek z Policją w sytuacjach zagrożenia narkomanią.

W zakresie działalności profilaktycznej:

- wspieranie wszystkich uczniów i wychowanków w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest

ograniczanie zachowań ryzykownych;

- kształtowanie zachowań prozdrowotnych, w tym aktywności fizycznej oraz prawidłowego żywienia;
- rozpoznawanie sytuacji i zachowań ryzykownych, w tym korzystanie ze środków psychoaktywnych (lekarstw bez wskazań lekarskich, papierosów, alkoholu i narkotyków);
- wyposażenie uczniów w wiedzę o specyfice substancji uzależniających, ich wpływu na organizm młodego człowieka, a także o mechanizmach i fazach powstawania uzależnień;
- przygotowanie uczniów do odpowiedniego zachowania się w sytuacjach zagrożenia życia lub zdrowia;
- uświadamianie zagrożeń płynących z niewłaściwego korzystania z Internetu i innych środków masowego przekazu;
- przeciwdziałanie przemocy, agresji rówieśniczej;
- rozwijanie umiejętności radzenia sobie ze stresem i pokonywania lęku;
- przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej formy działalności zaspakajającej potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej;
- doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów i wychowanków zachowań ryzykownych.

III. Normy społeczne obowiązujące w szkole

Uczniowie

1. Stosują zasady kultury w odniesieniu do kolegów, nauczycieli i wszystkich pracowników szkoły.
2. Dbają o piękno języka polskiego, nie używają wulgaryzmów.
3. Potrafią panować nad negatywnymi emocjami - nie dokuczają, nie wyśmiewają i nie obrażają innych, nie rozwiązują konfliktów siłą, reagują, gdy inni są krzywdzeni.
4. Potrafią przeprosić, gdy kogoś obrażą lub sprawią przykrość.

5. Wykazują tolerancję wobec innych przekonań i poglądów.
6. Szanują zdrowie własne i innych - dbają o higienę osobistą, zdrowo się odżywiają.
7. Chronią środowisko naturalne.
8. Systematycznie i aktywnie uczestniczą w zajęciach lekcyjnych, nie przeszkadzają w prowadzeniu lekcji.
9. Do szkoły przychodzą punktualnie, nie opuszczają samowolnie szkoły.
10. Są zawsze przygotowani do lekcji, odrabiają prace domowe oraz na bieżąco uzupełniają braki w wiadomościach wynikające z absencji.
11. Szanują pracę nauczycieli i wszystkich pracowników szkoły.
12. Dbają o wspólne dobro, ponoszą odpowiedzialność za zniszczenia.
13. Szanują własność innych i nie przywłaszczają sobie rzeczy, które do nich nie należą.
14. Dbają o ład i porządek w szkole, zawsze zakładają obuwie zmienne.
15. Dbają o odpowiedni i schludny wygląd, pamiętają o stroju galowym.
16. Godnie reprezentują klasę i szkołę w uroczystościach szkolnych i środowiskowych.
17. Podczas wyjść i wycieczek zachowują się z należytą kulturą, z poszanowaniem dla miejsca i osób.
18. Znają i przestrzegają zasady bezpieczeństwa w szkole.
19. Przestrzegają zapisów statutowych dotyczących używania w szkole telefonów komórkowych oraz innych urządzeń elektronicznych.

Rodzice

1. Zachowują właściwą drogę służbową podczas rozwiązywania problemów.
2. Przestrzegają podstawowych norm zachowania w kontaktach z pracownikami szkoły.
3. Podejmują współpracę z wychowawcą, nauczycielami i pedagogiem, wspierając ich w edukacji i kształtowaniu właściwych postaw dzieci.
4. Współuczestniczą w działaniach prowadzonych przez szkołę.
5. Wspierają dzieci w rozwoju poprzez motywowanie ich do nauki i wdrażanie właściwego zachowania.

Nauczyciele

1. Rzetelnie realizują zadania związane z powierzonym stanowiskiem oraz podstawowymi funkcjami szkoły: dydaktyczną, wychowawczą i opiekuńczą, w tym zadania związane z zapewnieniem bezpieczeństwa uczniom w czasie zajęć organizowanych przez szkołę.
2. Zawsze są dobrze przygotowani do zajęć, efektywnie wykorzystują czas na lekcji.
3. Zapoznają uczniów i rodziców z kryteriami oceniania i wymaganiami edukacyjnymi.
4. Każdego ucznia traktują indywidualnie i oceniają sprawiedliwie.
5. Szanują godność uczniów i rodziców.

Iç. Diagnoza potrzeb według analizy czynników chroniących oraz czynników ryzyka występujących w środowisku szkolnym

Opracowanie Szkolnego Programu Wychowawczo - Profilaktycznego poprzedziła diagnoza potrzeb środowiska szkolnego oraz wyodrębnienie czynników chroniących oraz czynników ryzyka.

Czynniki chroniące definiowane są jako: właściwości indywidualne, relacje z bliskimi osobami, cechy środowiska rodzinnego i pozarodzinnego, które mogą neutralizować lub kompensować negatywne działanie czynników ryzyka, zwiększając ogólną odporność jednostki, wyzwalać energię i procesy odwrotne do tych, które prowadzą do choroby, zaburzenia lub nieprzystosowania.

Wśród czynników chroniących wymienia się m.in.:

- czynniki chroniące związane z rodziną: silne przywiązanie do rodziców (więzi emocjonalne), spójność oddziaływań wychowawczych, jasny system wartości, norm i zasad, wysokie kompetencje rodzicielskie, wsparcie ze strony rodziców, zaangażowanie w proces wychowania,
- czynniki chroniące związane ze szkołą: zaangażowanie w naukę szkolną (dążenie do zdobywania wiedzy), zainteresowania, pozytywny klimat szkoły, pomoc i wsparcie ze strony nauczycieli, wzmocnienia pozytywne, okazje do przeżycia sukcesu i rozpoznawania własnych osiągnięć, pozytywna grupa rówieśnicza,

- czynniki chroniące związane ze środowiskiem: brak akceptacji dla zachowań odbiegających od norm społecznych, umiejętności społeczne, przyjazne i bezpieczne sąsiedztwo,
- czynniki chroniące związane ze zdrowiem psychicznym: stabilna i adekwatna samoocena, stabilne poczucie własnej wartości, umiejętność radzenia sobie ze stresem, zdolność do samoregulacji emocji.

Czynniki ryzyka to cechy osobowe, sytuacje, warunki i wydarzenia życiowe potencjalnie wpływające na pojawienie się problemów w obszarze zdrowia psychicznego, zwiększające prawdopodobieństwo ich wystąpienia.

Wśród czynników ryzyka wymienia się m.in.:

- czynniki ryzyka związane z rodziną: rozpad więzi rodzinnych, brak jasnych norm i zasad, niewydolność wychowawcza rodziców, nieinteresowanie się problemami własnych dzieci, brak zaangażowania rodziców w proces wychowania dzieci, konflikty i kłótnie w rodzinie, przyzwolenie na zachowania problemowe, negatywne wzorce, przestępczość, choroby psychiczne,
- czynniki ryzyka związane ze szkołą: niepowodzenia w nauce, małe zaangażowanie w naukę, negatywne nastawienie do szkoły, słaba więź ze szkołą, brak wsparcia ze strony nauczycieli, brak możliwości odniesienia sukcesu, odrzucenie przez rówieśników,
- środowiskowe czynniki ryzyka: przynależność do „problemowych" grup rówieśniczych, przeprowadzki, aprobata dla zachowań problemowych i ryzykownych,
- czynniki ryzyka związane ze zdrowiem psychicznym: brak lub słabe poczucie własnej wartości, niestabilna, nieadekwatna samoocena, niska odporność na stres, deficyty rozwojowe: nadpobudliwość, słaba odporność na frustrację, niedojrzałość emocjonalna i społeczna, cechy charakteru takie jak: impulsywność, skłonność do zachowań ryzykownych, wysoki poziom lęku i niepokoju, podatność na negatywne wpływy, wcześnie występujące zachowania problemowe.

Diagnoza potrzeb

Diagnoza potrzeb dokonana została przy pomocy następujących metod i środków:

1. Obserwacje i analiza zachowań i wzajemnych relacji uczniów, dokonywana przez wychowawców klas, nauczycieli, pedagoga szkolnego, psychologa szkolnego, uczniów, rodziców.
2. Rozmowy indywidualne z uczniami, rodzicami i nauczycielami.
3. Wnioski z warsztatów, przeprowadzonych przez pedagogów i specjalistów.
4. Wnioski z ewaluacji Szkolnego Programu Wychowawczo - Profilaktycznego w roku szkolnym 2025/26.
5. Badania ankietowe przeprowadzone wśród uczniów, rodziców i nauczycieli w roku szkolnym 2025/26.
6. Analiza dokumentów: dzienniki lekcyjne, dokumenty specjalistów, wytwory uczniów, notatki rozmów z rodzicami i uczniami.

W wyniku dokonanej diagnozy, wyodrębniono czynniki chroniące i czynniki ryzyka występujące w środowisku naszej szkoły.

Czynniki chroniące

1. **Czynniki chroniące związane z rodziną:**

prawidłowe relacje z rodzicami, wspólny czas spędzany z rodziną, wartości uczniów wyniesione z domów, prawidłowe wzorce w domu rodzinnym, pomoc i wsparcie ze strony rodziny.

2. **Czynniki chroniące związane ze szkołą:**

zaangażowanie w naukę szkolną, możliwość rozwijania zainteresowań, pozytywny klimat szkoły, poczucie bezpieczeństwa, pomoc i wsparcie ze strony nauczycieli, okazje do przeżycia sukcesu, wykwalifikowana kadra pedagogiczna oraz wysoki poziom nauczania, znajomość i respektowanie przez zdecydowaną większość uczniów norm społecznych oraz zasad zachowania i bezpieczeństwa, prezentowanie postaw prospołecznych uczniów, tolerancja, życzliwość uczniów wobec drugiego człowieka, empatia.

3. Czynniki chroniące związane ze środowiskiem i aktualną sytuacją społeczną:

spokojne środowisko lokalne, dobra lokalizacja szkoły, brak akceptacji dla zachowań odbiegających od norm społecznych.

4. Czynniki chroniące związane ze zdrowiem psychicznym:

dobre samopoczucie uczniów, pozytywne uczucia towarzyszące uczniom w związku z powrotem do szkoły tj. radość, satysfakcja, zaciekawienie, szczęście, spokój, poczucie bezpieczeństwa.

Czynniki ryzyka

1. **Czynniki ryzyka związane z rodziną:**

rozpad więzi rodzinnych, brak zaangażowania niektórych rodziców w proces wychowania dzieci, konflikty i kłótnie w rodzinie, uzależnienia.

2. **Czynniki ryzyka związane ze szkołą:**

zaburzone relacje rówieśnicze spowodowane długim przebywaniem przed komputerem, utrudniona integracja uczniów, obawa przed odrzuceniem, niepokój, brak energii do nauki, lęk przed kartkówkami, odpytywaniem, trudności niektórych uczniów w opanowaniu treści programowych.

3. Czynniki ryzyka związane ze środowiskiem i aktualną sytuacją społeczną:

wojna w Ukrainie, napływ uchodźców wojennych.

4. Czynniki ryzyka związane ze zdrowiem psychicznym:

doświadczanie przez niektórych uczniów negatywnych emocji, problemy w radzeniu sobie ze stresem, apatia, przygnębienie, zmęczenie i problemy zdrowotne, niekonstruktywne rozwiązywanie problemów, nadużywanie multimediów, hejt.

Rekomendacje do pracy wychowawczo profilaktycznej w roku szkolnym 2026/2027:

- Konsekwentnie wdrażać założenia Reformy26. Kompas Jutra, szczególnie w zakresie rozwijania sprawczości, samodzielności, kompetencji kluczowych i uczenia się przez działanie.
- Tworzyć szkołę jednocześnie wymagającą, wspierającą i przyjazną rozwojowi ucznia.
- Rozwijać pracę projektową i interdyscyplinarną oraz stwarzać uczniom możliwość praktycznego wykorzystywania zdobywanej wiedzy.

- Wzmacniać ocenianie kształtujące, informację zwrotną, samoocenę i ocenę koleżeńską.
- Wzmacniać sprawczość uczniów poprzez umożliwianie im podejmowania inicjatyw i współdecydowania o życiu klasy i szkoły.
- Rozwijać odporność psychiczną i społeczną uczniów oraz umiejętność konstruktywnego radzenia sobie z trudnościami.
- Kontynuować działania przeciwdziałające przemocy rówieśniczej, hejtowi, agresji słownej i cyberprzemocy.
- Rozszerzyć profilaktykę uzależnień o uzależnienia behawioralne, w szczególności związane z korzystaniem z Internetu, gier, telefonu i mediów społecznościowych.
- Systematycznie rozwijać higienę cyfrową oraz odpowiedzialne korzystanie ze sztucznej inteligencji.
- Rozwijać krytyczne myślenie i umiejętność rozpoznawania dezinformacji, manipulacji oraz niewiarygodnych treści internetowych.
- Promować aktywność fizyczną i równowagę pomiędzy aktywnością cyfrową a aktywnością offline.
- Rozwijać edukację zdrowotną oraz praktyczne umiejętności udzielania pierwszej pomocy.
- W klasach IV–VIII systematycznie realizować treści dotyczące bezpiecznego zachowania w sytuacjach zagrożeń występujących w czasie pokoju i wojny.
- Doskonalić rozpoznawanie indywidualnych potrzeb uczniów i udzielanie adekwatnego wsparcia psychologiczno-pedagogicznego.
- Wzmacniać współpracę z rodzicami, szczególnie w zakresie zdrowia psychicznego, higieny cyfrowej, bezpieczeństwa dzieci oraz wspierania procesu uczenia się.
- Rozwijać edukację włączającą i działania integrujące uczniów o zróżnicowanych potrzebach.
- Wspierać uczniów w rozpoznawaniu zainteresowań, uzdolnień i predyspozycji oraz podejmowaniu świadomych decyzji edukacyjno-zawodowych.

- Promować kształcenie zawodowe oraz umożliwiać uczniom poznawanie zawodów, lokalnego rynku pracy i różnych ścieżek kariery.
- Kontynuować działania patriotyczne, obywatelskie, regionalne i prospołeczne, ze szczególnym uwzględnieniem historii i dziedzictwa Tyczyna.
- Systematycznie monitorować skuteczność działań wychowawczo-profilaktycznych i modyfikować program na podstawie informacji zwrotnej od uczniów, rodziców i nauczycieli.

V. Harmonogram działań wychowawczo-profilaktycznych

SFERA	Zadania	Forma realizacji	Osoby odpowiedzialne	Termin
INTELEKTUALNA	Przeprowadzenie diagnozy potrzeb, czynników chroniących i czynników ryzyka	Ankiety, rozmowy, obserwacje, analiza dokumentacji, frekwencji, interwencji, wyników pomocy psychologiczno-pedagogicznej i ewaluacji programu 2025/2026. Opracowanie wniosków i przedstawienie ich radzie pedagogicznej oraz radzie rodziców.	Dyrektor/zespół ds. programu/wychowawcy/specjaliści	Sierpień–wrzesień 2026.
	Wspieranie uczniów i nauczycieli we wdrażaniu zmian wynikających z Reformy26	Zajęcia adaptacyjne, obserwacje zajęć, monitorowanie samopoczucia, konsultacje dla uczniów i rodziców, szkolenia, warsztaty dla nauczycieli wspierające organizację nauki oraz komunikowanie zmian w klasach objętych nową podstawą programową.	Dyrektor/wychowawcy/nauczyciele/specjaliści	Cały rok
	Rozwijanie funkcji poznawczych uczniów:	Zajęcia podczas, których	nauczyciele wychowawcy	cały rok

	uwagi, pamięci, koncentracji.	uczniowie poznają techniki uczenia się, zapamiętywania; pogadanki na temat tego jak skutecznie się uczyć; ćwiczenia wzmacniające uwagę i koncentrację.	nauczyciele specjaliści pedagodzy psycholog	
	Rozwijanie u uczniów kompetencji kluczowych (wiedza, umiejętności, postawy). Rozwijanie myślenia analitycznego oraz pogłębianie umiejętności matematycznych.	Na wszystkich zajęciach lekcyjnych i pozalekcyjnych; pogadanki, dyskusje; warsztaty z nauczycielami, specjalistami.	nauczyciele wychowawcy nauczyciele specjaliści pedagodzy psycholog	cały rok
	Wyposażanie uczniów w wiedzę i umiejętności dotyczące istotnych problemów społecznych – prawnych i finansowych. Poszerzanie wiedzy uczniów, nauczycieli, rodziców na temat wpływu sytuacji kryzysowej na funkcjonowanie każdego człowieka oraz możliwości uzyskania pomocy w szkole i poza szkołą. Wspieranie aktywności poznawczej i poczucia sprawczości ucznia poprzez promowanie oceniania kształtującego i metod aktywizujących .	Pogadanki, rozmowy indywidualne podczas zajęć z wychowawcą; na wszystkich zajęciach lekcyjnych, wyjazdy do instytucji związanych z daną tematyką zajęć; spotkania z osobami działającymi na rzecz społeczeństwa, w tym z przedstawicielami prawa; warsztaty, konkursy; filmy edukacyjne; udział w projektach edukacyjnych; prezentacje multimedialne; karty pracy. Stosowanie podczas zajęć aktywizujących metod pracy np. odwrócona lekcja, metoda projektu, mapa myśli, burza mózgów, karty samooceny i oceny koleżeńskiej,	nauczyciele wychowawcy nauczyciele specjaliści pedagodzy psycholog	cały rok

	Rozwijanie pracy projektowej i interdyscyplinarnej przez praktyczne wykorzystywanie wiedzy oraz refleksji poprzez stosowanie NaCoBeZu. Dostarczenie informacji dotyczących instytucji, do których można się zgłosić w sytuacji kryzysowej.	pytania kluczowe i pytania otwarte, techniki widocznego uczenia, interaktywne narzędzia online do zbierania odpowiedzi, opinii, testowania wiedzy, praca z celami lekcji i kryteriami sukcesu, exit ticket/ bilet wyjścia. Szkolenia oraz warsztaty dla nauczycieli z zakresu oceniania kształtującego. Realizacja projektów edukacyjnych. Zapoznanie z nazwami, adresami i nr telefonów instytucji zajmujących się pomocą dziecku i rodzinie; analiza i interpretacja przepisów prawnych, procedur, wytycznych MEN, GIS, MZ; zapoznanie z podstawowymi zasadami regulującymi życie szkoły (w tym prawami i obowiązkami ucznia , Statutem Szkoły, Regulaminem Samorządu Uczniowskiego).	nauczyciele wychowawcy nauczyciele specjaliści	cały rok
	Rozwijanie zainteresowań i zdolności uczniów oraz pobudzanie do różnorakiej aktywności.	Przedstawienia w świetlicy szkolnej; przygotowanie programów artystycznych na uroczystości szkolne. Udział w konkursach przedmiotowych, plastycznych; prezentowanie talentów na forum klasy, szkoły; szkolenie rady pedagogicznej z zakresu aktywizujących	dyrektor nauczyciele nauczyciele specjaliści wychowawcy wychowawcy świetlicy	

	Rozwijanie samodzielności, kreatywności, innowacyjności, twórczego myślenia, skutecznego komunikowania się, motywacji do poszukiwania własnych rozwiązań.	metod pracy; zajęcia lekcyjne i warsztaty z wykorzystaniem aktywizujących metod pracy; realizacja międzynarodowego projektu edukacyjnego pt. *‚Wirtualne podróże;* Ogólnopolski Projekt Edukacyjny: *Natalka i Antek w świecie wielkiej matematyki;* *Przyroda z klasą* *Porcja pozytywnej energii;* *Czytam z klasą. Lekturki spod chmurki.* Innowacje pedagogiczne: ***"Muzyka, która łączy - dźwięki, ruch i wyobraźnia"*** ***„Polska zaczyna się w mojej klasie”*** ***„Bajkoterapia - Odkryj swoją wartość”*** ***„Podróż przez Krainę Emocji; innowacyjne podejście do nauczania uczuć”*** ***„Koduję, myślę, odkrywam – pierwsze kroki w świecie programowania”*** ***„Zaczytana klasa 2C”*** ***„Kumpelkowo – wspieranie rozwoju społecznego dzieci”*** ***„Muzyczna przygoda z ukulele – gramy, śpiewamy, współpracujemy”***		cały rok

	Doskonalenie kompetencji nauczycieli do pracy z uczniami z doświadczeniem migracyjnym, w tym w zakresie nauczania języka polskiego jako obcego.	Szkolenia, warsztaty, webinaria.	nauczyciele wychowawcy nauczyciele specjaliści pedagodzy psycholog	cały rok
	Objęcie pomocą uczniów cudzoziemskich adekwatnie do ich potrzeb.	Zajęcia dodatkowe z języka polskiego; dostosowanie wymagań edukacyjnych; warsztaty i zajęcia integrujące, mające na celu włączenie ucznia w zespół klasowy; pomoc koleżeńska; rozmowy ze specjalistami.	nauczyciele wychowawcy nauczyciele specjaliści pedagodzy psycholog	cały rok
	W ramach podnoszenia jakości edukacji włączającej wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi . Wspomaganie rozwoju uczniów, ocena funkcjonalna, rzetelna diagnoza z uwzględnieniem indywidualizacji, zróżnicowanych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz indywidualnej sytuacji rodzinnej.	Przeprowadzanie w klasach rozpoznania zainteresowań i zdolności uczniów z wykorzystaniem różnych metod i technik; badania przesiewowe, rozmowy ze specjalistami, wywiad z rodzicami, obserwacje podczas bieżącej pracy; zajęcia w świetlicy szkolnej, zajęcia pozalekcyjne, koła zainteresowań, warsztaty zajęcia sportowe, konkursy przedmiotowe, plastyczne, sportowe, artystyczne, wyjścia do kina, muzeum, teatru, na wystawy; występy zespołów art.; pokazy szkoły muzycznej YAMAHA; przedstawienia szkolne; udział w życiu kulturalnym miasta; Zajęcia: dydaktyczno-	nauczyciele wychowawcy nauczyciele specjaliści pedagodzy psycholog	cały rok

	Projektowanie sytuacji edukacyjnych zorientowanych na wzajemną współpracę. Objęcie pomocą uczniów mających trudności w opanowaniem treści programowych.	wyrównawcze, rewalidacyjne, korekcyjno-kompensacyjne, logopedyczne; szkolenie rady pedagogicznej z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej; praca w grupach podczas lekcji; wspólne zadania do wykonania; pomoc koleżeńska; indywidualizacja procesu nauczania; stosowanie indywidualnych metod i form motywujących uczniów do nauki, współpraca z rodzicami.	nauczyciele nauczyciele specjaliści	cały rok
	Rozwijanie u uczniów umiejętności rozpoznawania własnych uzdolnień i zainteresowań oraz kształtowanie aktywnej postawy wobec przyszłej pracy zawodowej i wymogów rynku pracy. Promowanie kształcenia zawodowego. Współpraca z Urzędem Pracy oraz innymi instytucjami w celu uzyskania informacji o sytuacji na lokalnym rynku pracy.	Rozmowy i pogadanki z nauczycielami na zajęciach z doradztwa zawodowego oraz wszystkich lekcyjnych związanych z tematyką; wyjazdy do różnych instytucji, poznawanie zawodów: Jednostka Wojskowa, Poczta, Straż Pożarna, zakłady pracy, sklepy. Warsztaty w klasach VII i VIII Nauka poszukiwania pracy, analiza ofert, nauka wypełniania dokumentów związanych z podjęciem pracy zawodowej, przygotowanie do rozmowy kwalifikacyjnej przed podjęciem pracy.	doradca zawodowy nauczyciele wychowawcy nauczyciele specjaliści pedagodzy psycholog	cały rok Zgodnie z harmonogramem zajęć w poszczególnych klasach

	Kształtowanie właściwej postawy wobec nauki i pracy , oraz pokonywania niepowodzeń szkolnych.	Warsztaty w klasach; pogadanki na temat umiejętnego planowania czasu przeznaczonego na naukę i wypoczynek; spotkania z pedagogiem; pogadanki; zajęcia z wychowawcą; zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze; kółka przedmiotowe, stosowanie indywidualnych metod i form motywujących uczniów do nauki; zajęcia rozwijające umiejętności uczenia się; pomoc koleżeńska; wolontariat.	nauczyciele wychowawcy nauczyciele specjaliści pedagodzy psycholog	cały rok
	Nauka samokontroli, samooceny efektów pracy oraz wyciągania wniosków, ewaluacji.	Zajęcia z wychowawcą; rozmowy indywidualne z uczniami; pogadanki z pedagogiem.	nauczyciele wychowawcy nauczyciele specjaliści	cały rok
	Rozwijanie kompetencji czytelniczych oraz upowszechnianie czytelnictwa.	Konkursy promujące kulturę języka; szkolne konkursy czytelnicze; klasowe wyjścia do biblioteki miejskiej; lekcje biblioteczne w szkole; głośne czytanie literatury dziecięcej w oddziałach przedszkolnych; wystawy książek; konkursy plastyczne; czytanie fragmentów książek przez rodziców w młodszych klasach; prezentacje multimedialne; pasowanie na czytelnika.	wychowawcy nauczyciele rodzice	cały rok

	Rozwijanie umiejętności cyfrowych uczniów i nauczycieli ze szczególnym uwzględnieniem bezpiecznego poruszania się w sieci. Kształtowanie krytycznego podejścia do treści publikowanych w Internecie i mediach społecznościowych. Poprawne metodyczne wykorzystanie przez nauczycieli nowoczesnych technologii, w szczególności opartych na sztucznej inteligencji. Rozwijanie umiejętności bezpiecznego, efektywnego i odpowiedzialnego korzystania z zasobów dostępnych w sieci. Uświadamianie uczniom czym jest cyberprzestępczość oraz jakie zagrożenia płyną z niewłaściwego korzystania z Internetu. Uświadamianie rodziców uczniów na temat zagrożeń płynących z Internetu.	Lekcje informatyki i zajęć edukacji informatycznej; szkolenia i warsztaty dla uczniów i nauczycieli; wykorzystanie pomocy dydaktycznych zakupionych w ramach programu *Laboratoria przyszłości,* podczas zajęć edukacyjnych. Pogadanki na zajęciach z wychowawcą i wszystkich lekcjach, lekcje informatyki; pogadanki z pedagogiem, warsztaty; konkursy, filmy edukacyjne związane z tematyką; prezentacje, prelekcje; spotkanie z policjantem, psychologiem.	dyrektor nauczyciele wychowawcy nauczyciele specjaliści pedagodzy psycholog	cały rok
	Wykorzystywanie funkcjonalności i zasobów Zintegrowanej Platformy Edukacyjnej, zpe.gov.pl	Prezentacja uczniom wartościowych zasobów, wykorzystywanie ich w pracy dydaktycznej oraz do planów pracy zespołów	Nauczyciele	Cały rok.

		przedmiotowych.		
	Kształtowanie postaw prospołecznych, postawy szacunku, tolerancji i wrażliwości na potrzeby drugiego człowieka, szczególnie wobec osób starszych, chorych, niepełnosprawnych. Podejmowanie działań na rzecz bliźnich, angażowania się w wolontariat. Kształtowanie zaangażowania społecznego. Przekazywanie wartości religijnych, moralnych, które wiążą się z prawem naturalnym i dekalogiem, wychowanie do wrażliwości na prawdę, dobro i piękno.	Powołanie Szkolnej Rady Wolontariatu - opracowanie planu pracy; zajęcia z wychowawcą; rozmowy, pogadanki; zajęcia z pedagogiem. Udział w akcjach charytatywnych, Pogadanki, zajęcia z wychowawcą; filmy edukacyjne, prezentacje multimedialne, gazetki tematyczne w salach i na korytarzach, rozmowy indywidualnej z uczniami, udział w konkursach i projektach szkolnych.	dyrektor ZS *Orlęta* Szkolne Koło Caritas, SU, nauczyciele wychowawcy nauczyciele specjaliści pedagodzy psycholog nauczyciele wychowawcy nauczyciele specjaliści pedagodzy psycholog	cały rok
	Kształtowanie postawy patriotyzmu, szacunku do symboli państwa (flaga, godło, hymn) oraz symboli szkoły (sztandar, hymn). Poszerzanie wiedzy dotyczącej historii Polski, dziedzictwa kulturowego, osiągnięć duchowych i materialnych.	Świętowanie rocznic i wydarzeń patriotycznych; organizacja uroczystości z okazji świąt państwowych i religijnych. *Dzień papieski; Pamiętamy o tych, co odeszli…* Lekcje wychowawcze na temat patriotyzmu; wycieczki edukacyjne; wyjazdy do muzeów i miejsc związanych z historią Polski;	dyrektor nauczyciele wychowawcy	zgodnie z kalendarzem uroczystości

	Poznawanie miejsc ważnych dla pamięci narodowej. Wskazywanie sylwetek wybitnych Polaków i bohaterów narodowych. Wskazywanie autorytetów i wzorców moralnych w literaturze i życiu codziennym.	wykonanie gazetek historycznych dotyczących świąt państwowych, wydarzeń historycznych, wybitnych postaci z historii Polski; projekcje filmów historycznych; konkursy wiedzy; konkursy plastyczne; konkursy multimedialne. *Narodowy Dzień Pamięci „Żołnierzy Wyklętych”* *Akademia z okazji rocznicy Uchwalenia Konstytucji 3-go Maja , Dnia Flagi RP.*		cały rok
	Poznanie kultury rodzimej, historii miasta Tyczyna. Kultywowanie tradycji szkoły, miasta i regionu.	Lekcje historyczne; współpraca z TMZT, Centrum Dziedzictwa Kulturowego i Informacji Turystycznej w Tyczynie, Oddziałem IPN w Rzeszowie; spotkania ze świadkami historii; wycieczki do miejsc związanych z dziedzictwem kulturowym, konkursy, prezentacje multimedialne; eksponowanie treści związanych z lokalnymi zabytkami architektury (kościół, cmentarz, kaplica cmentarna, Pałac Wodzickich, przydrożne kapliczki, dworek ks. Betańskiego); Szkolna Izba Historyczna *Małe Skarby Naszego Regionu;* udział w konkursach dotyczących *Małej Ojczyzny.*	wychowawcy nauczyciele	cały rok
	Kultywowanie Święta szkoły oraz Święta	Organizowanie uroczystości;	nauczyciele wychowawcy	listopad

	patronalnego miasta i gminy Tyczyn – Św. Katarzyny Aleksandryjskiej.	udział we mszy świętej; lekcje historyczne; gazetki szkolne. *Dzień patrona szkoły*.		
	Kultywowanie tradycji i obyczajów związanych ze świętami Bożego Narodzenia i Wielkanocy.	Zajęcia plastyczne w świetlicy szkolnej i w klasach, podczas których wykonywane są ozdoby świąteczne; organizowanie wigilii klasowych; koncert kolęd; uroczysty apel; konkursy plastyczne; gazetki szkolne; zajęcia z wychowawcą poświęcone tematyce świąt.	nauczyciele wychowawcy świetlicy nauczyciele specjaliści	zgodnie z kalendarzem świąt
	Działania na rzecz szerszego udostępnienia kanonu i założeń edukacji klasycznej np.: poznawanie dziedzictwa cywilizacyjnego Europy, świata. Kształcenie kompetencji międzykulturowych - postawy otwartości, tolerancji, akceptacji i szacunku dla innych narodów, kultur, religii.	Lekcje związane z tematyką, lekcje biblioteczne, zajęcia z wychowawcą; gazetki szkolne; prezentacja filmów o tej tematyce; konkursy wiedzy; konkursy plastyczne; rozmowy indywidualne z uczniami.	nauczyciele przedmiotów humanistycz-nych, wychowawcy	cały rok
	Angażowanie rodziców do pomocy i udziału w uroczystościach szkolnych.	Zaproszenia skierowane do rodziców; udział rodziców w uroczystościach szkolnych; rozmowy podczas wywiadówek.	nauczyciele wychowawcy	cały rok
JO N	Kształtowanie	Warsztaty na temat		

	umiejętności rozpoznawania uczuć i emocji u siebie i innych.	emocji; zajęcia integracyjne w klasach młodszych; zajęcia z wychowawcą; projekcja filmów o tej tematyce; zajęcia plastyczne; konkursy; przedstawienia edukacyjne w świetlicy szkolnej; pogadanki i rozmowy indywidualne,	nauczyciele wychowawcy nauczyciele specjaliści pedagodzy psycholog	cały rok
	Nauka umiejętności adekwatnego reagowania na bodźce płynące z otoczenia, odróżniania dobra od zła.	Warsztaty psychologiczne w poszczególnych klasach; zajęcia z wychowawcą; pogadanki na lekcjach; rozmowy indywidualne z uczniem; filmy edukacyjne.	nauczyciele wychowawcy nauczyciele specjaliści pedagodzy psycholog	cały rok
	Kształtowanie umiejętności radzenia sobie ze stresem, pokonywania własnej nieśmiałości, lęku i uległości. Budowanie poczucia własnej wartości, odkrywania swoich możliwości, samoakceptacji.	Warsztaty psychologiczne; zajęcia z pedagogiem; pogadanki; zajęcia z wychowawcą; zajęcia integracyjne w klasach. prelekcje, projekcje filmów związanych z tematyką; karty pracy; Rozmowy indywidualne z uczniami; przedstawienia edukacyjne; warsztaty, pogadanki. zajęcia i indywidualne rozmowy z pedagogiem, wychowawcą, specjalistami.	nauczyciele wychowawcy nauczyciele specjaliści nauczyciele wychowawcy nauczyciele specjaliści pedagodzy psycholog	cały rok

	Podnoszenie jakości kształcenia oraz dostępności i jakości wsparcia udzielanego uczniom.	Warsztaty dla uczniów i rodziców; prelekcje; prezentacje multimedialne; indywidualne rozmowy z uczniami i rodzicami, porady i konsultacje.	nauczyciele wychowawcy nauczyciele specjaliści pedagodzy psycholog	cały rok
	Wsparcie oraz zapewnienie pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniom mającym problemy osobiste i emocjonalne. Współpraca z rodzicami w tym zakresie.	Zajęcia z wychowawcą; pogadanki i rozmowy indywidualne z pedagogiem i specjalistami z zewnątrz; indywidualne porady; artykuły na stronie internetowej szkoły; rozmowy z rodzicami; konsultacje ze specjalistami z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej; wskazywanie adresów miejsc i instytucji, gdzie można znaleźć pomoc.	nauczyciele wychowawcy nauczyciele specjaliści pedagodzy psycholog	cały rok

	Zadania z zakresu profilaktyki: Przeciwdziałanie zachowaniom agresywnym i przemocy rówieśniczej. Przeciwdziałanie zjawisku wulgaryzmów i przemocy słownej wśród uczniów. Wspieranie dobrostanu dzieci i młodzieży. Ochrona i wzmacnianie zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży. Działania nakierowane na przeciwdziałanie zaburzeniom zdrowia psychicznego. Profilaktyka uzależnień behawioralnych	Warsztaty prowadzone przez psychologów i pedagogów z PPP, specjalistów z instytucji zewnętrznych; zajęcia z wychowawcą; zajęcia z pedagogiem; pogadanki, prelekcje; rozmowy indywidualne z uczniami; treści związane z problematyką przekazywane podczas zajęć z wszystkimi nauczycielami; filmy edukacyjne; konkursy; gazetki, karty pracy; artykuły na stronie internetowej szkoły; wskazywanie adresów miejsc gdzie można znaleźć pomoc. *Międzynarodowy dzień praw dziecka.* *Przyjaciele Zippiego.* *Apteczka Pierwszej Pomocy Emocjonalnej.* Zajęcia i warsztaty o korzystaniu ze smartfonów, mediów społecznościowych, gier, zakupów i mechanizmów hazardowych; rozpoznawanie sygnałów utraty kontroli.	nauczyciele wychowawcy nauczyciele specjaliści pedagodzy psycholog	cały rok

	Promowanie higieny cyfrowej i aktywności off-line. Kształtowanie umiejętności bezpiecznego poruszania się w sieci i krytycznej analizy informacji. Odpowiedzialne korzystanie ze sztucznej inteligencji.	Planowanie czasu ekranowego, inicjatywy bez telefonu, oragnizacja zajęć ruchowych, artystycznych i społecznych, rozmowy z rodzicami o zasadach domowych. Zajęcia i warsztaty z wychowawcami, specjalistami o ochronie danych i wizerunku, fake newsach, treściach szkodliwych i zmanipulowanych rozpoznawanie deepfake'ów; odróżnianie wsparcia od zastępowania samodzielnej pracy.	Wychowawcy/ nauczyciele/samorząd/rodzice/specjaliści	Cały rok.
	Angażowanie rodziców do współpracy w zakresie wspierania emocjonalnego dziecka. Uświadamianie rodzicom zagrożeń wynikających z niewłaściwych zachowań dzieci. Wskazywanie odpowiednich konsekwencji wychowawczych.	Prelekcje podczas wywiadówek; rozmowy indywidualne z pedagogiem i nauczycielami; artykuły na stronie internetowej szkoły, udostępnienie rodzicom adresów poradni zajmujących się pomocą psychologiczno - pedagogiczną dla dzieci i młodzieży.	dyrektor nauczyciele wychowawcy nauczyciele specjaliści pedagodzy psycholog	cały rok
SPOŁECZNA	Wspomaganie przez szkołę wychowawczej roli rodziny. Kształtowanie postawy prorodzinnej, prozdrowotnej i prospołecznej.	Lekcje edukacji zdrowotnej, zajęcia z wychowawcą, pedagogizacja rodziców, szkolenia, warsztaty prowadzone przez specjalistów z zewnątrz;	nauczyciele wychowawcy nauczyciele specjaliści pedagodzy psycholog	zgodnie z planem pracy wychowawcy klasowego cały rok

	Kształtowanie przekonania o społecznym wymiarze istnienia osoby ludzkiej, oraz o społecznym aspekcie bycia uczniem szkoły.	prelekcje podczas wywiadówek; rozmowy indywidualne z pedagogiem i nauczycielami; artykuły na stronie internetowej szkoły, udostępnienie rodzicom adresów poradni zajmujących się pomocą rodzinie. Omówienie zasad Statutu Szkoły i regulaminów szkolnych; zajęcia z wychowawcą poświęcone tej tematyce np. wybór samorządu klasowego, prawa i obowiązki ucznia.		
	Kształtowanie umiejętności społecznych. Uczenie działania zespołowego, tworzenia klimatu dialogu i efektywnej współpracy, umiejętności słuchania innych i rozumienia ich poglądów. Uczenie zasad samorządności i demokracji.	Zajęcia z zakresu komunikacji społecznej, pracy w zespole, funkcjonowania wśród innych, analizy sytuacji problemowych i możliwości ich konstruktywnego rozwiązywania konfliktów; warsztaty ze specjalistami; zajęcia z wychowawcą; zajęcia z pedagogiem i psychologiem; rozmowy indywidualne. Wybory do samorządu uczniowskiego/wybory samorządów klasowych; bieżąca kontrola ich działalności, wybory opiekuna samorządu uczniowskiego;	nauczyciele wychowawcy nauczyciele specjaliści pedagodzy psycholog opiekun samorządu uczniowskiego	cały rok wrzesień

	Kształtowanie postaw, doskonalenie kultury bycia, promowanie kultury słowa, eliminowanie zjawiska hejtu i wulgaryzmów, również w Internecie; Wdrażanie do przestrzegania norm społecznych i etycznych.	Na wszystkich zajęciach lekcyjnych; warsztaty z pedagogiem, oraz specjalistami z PPP; rozmowy i pogadanki z wychowawcami, nauczycielami i pedagogiem; zajęcia pozalekcyjne; filmy poświęcone tej tematyce.	nauczyciele wychowawcy nauczyciele specjaliści pedagodzy psycholog	cały rok
	Zadania z zakresu profilaktyki: Kształtowanie u uczniów umiejętności sprzyjających tolerancji. Nauka zachowań tolerancyjnych w sytuacjach konfliktowych. Rozwijanie umiejętności podtrzymywania satysfakcjonujących relacji społecznych w szkole.	Zajęcia z wychowawcą; treści związane z problematyką przekazywane podczas zajęć z wszystkimi nauczycielami; prelekcje, artykuły na stronie internetowej szkoły Warsztaty prowadzone przez psychologa; warsztaty z pedagogiem, oraz specjalistami z zewnątrz. zajęcia, pogadanki z pedagogiem.	nauczyciele specjaliści specjaliści z zewnątrz	cały rok
	Kształtowanie kompetencji z zakresu bezpieczeństwa i proobronnych.	Na wszystkich zajęciach lekcyjnych; spotkania i warsztaty ze specjalistami (wojsko, policja); rozmowy i pogadanki z wychowawcami, nauczycielami i pedagogiem; zajęcia pozalekcyjne; filmy poświęcone tej	wychowawcy nauczyciele pedagodzy specjaliści z zewnątrz	cały rok

		tematyce.		
	Angażowanie rodziców w życie społeczne szkoły.	Udział rodziców w uroczystościach, imprezach szkolnych, ważnych wydarzeniach związanych z życiem szkoły; pomoc rodziców w przygotowaniu uroczystości szkolnych; wyjazdy do różnych instytucji, w których pracują rodzice uczniów.	nauczyciele wychowawcy nauczyciele specjaliści	cały rok

FIZYCZNA	W ramach edukacji prozdrowotnej wyposażenie uczniów w wiedzę o zdrowym stylu życia. Nauka udzielania pierwszej pomocy.	Zajęcia edukacyjne, zajęcia z wychowawcą, lekcje edukacji zdrowotnej. realizacja zadań związanych z promocją zdrowego stylu życia na wszystkich zajęciach lekcyjnych; warsztaty, konkursy, apele; pogadanki, prelekcje; spotkania z pracownikami opieki medycznej; indywidualne rozmowy z uczniami; akcje szkolne; gazetki klasowe i szkolne, informacje zawarte na stronie internetowej szkoły; filmy poświęcone tej tematyce	nauczyciele wychowawcy higienistka szkolna stomatolog specjaliści z zewnątrz	cały rok

	Realizowanie Standardów Ochrony Małoletnich. Monitorowanie zachowań uczniów.	Warsztaty dla rodziców i nauczycieli ze specjalistami pogadanki, prelekcje; ankiety dla nauczycieli, uczniów i rodziców; artykuły na stronie internetowej szkoły; gazetki; indywidualne rozmowy z nauczycielami, specjalistami.	dyrektor nauczyciele wychowawcy nauczyciele specjaliści pedagodzy psycholog	cały rok
	Wspieranie nauczycieli w podejmowaniu działań w zakresie zachęcania i wspierania uczniów do rozwijania ich aktywności fizycznej oraz aktywnych form spędzania wolnego czasu.	Organizacja wycieczek, rajdów pieszych, biegów, zajęć pozalekcyjnych, (SKS), zawodów sportowych, turniejów; filmy edukacyjne, gazetki szkolne promujące aktywność fizyczną. *Europejski Tydzień Sportu* -promowanie sportu i aktywności fizycznej, *Rajd pieszy uczniów;* *Dzień Sportu.*	nauczyciele wych. fiz. wychowawcy	cały rok
	Wyposażenie uczniów w wiedzę dotyczącą higieny zdrowia psychicznego i fizycznego. Nauka zasad higieniczno-zdrowotnych w tym higieny okresu dojrzewania.	Zajęcia edukacyjne; Lekcje edukacji zdrowotnej; zajęcia z wychowawcą; pogadanki, prelekcje; spotkania z pracownikami opieki medycznej; rozmowy indywidualne z higienistką szkolną; rozmowy z pedagogiem; filmy edukacyjne; prezentacje multimedialne; warsztaty ze specjalistami z zewnątrz; gazetki szkolne, ulotki; konkursy; artykuły na stronie internetowej szkoły. *Europejski Dzień Śniadania;*	wychowawcy, nauczyciele uczący przedmiotów przyrodniczych higienistka szkolna nauczyciele specjaliści	cały rok

		Europejski Dzień Zdrowia; *Światowy Dzień Serca;* *Światowy Dzień Zdrowia Psychicznego.*		
	Kształtowanie postawy odpowiedzialności i szacunku wobec środowiska naturalnego. Wyposażanie uczniów w wiedzę i umiejętności dotyczące istotnych problemów społecznych - klimatycznych i ochrony środowiska. Włączanie uczniów do podejmowania działań na rzecz ochrony środowiska.	Udział w programach, projektach i akcjach ekologicznych; organizacja konkursów ekologicznych i konferencji ekologicznej na szczeblu szkoły i gminy; udział w zajęciach i warsztatach ekologicznych; konkursy; filmy edukacyjne; prezentacje multimedialne; karty pracy.	nauczyciele przedmiotów przyrodniczych wychowawcy zespół do spraw ekologii	cały rok według harmonogramu działań ekologicznych
	Podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych. Wyposażenie uczniów w wiedzę o specyfice substancji uzależniających, ich wpływu na organizm młodego człowieka, a także o mechanizmach i fazach powstawania uzależnień.	Zajęcia z wychowawcą, zajęcia z pedagogiem; warsztaty ze specjalistami z zewnątrz; prelekcje , pogadanki z pedagogiem; filmy o tej tematyce, konkursy plastyczne, artykuły na stronie internetowej szkoły.	nauczyciele wychowawcy nauczyciele specjaliści pedagodzy psycholog	cały rok

	Podnoszenie świadomości rodziców dotyczącej odpowiedzialności za wychowanie dziecka i zwrócenie uwagi na ewentualne konsekwencje prawne.	Warsztaty ze specjalistami z zewnątrz; prelekcje podczas spotkania z rodzicami; artykuły na stronie internetowej szkoły; indywidualne rozmowy z nauczycielami, pedagogiem, psychologiem.	dyrekcja nauczyciele wychowawcy nauczyciele specjaliści pedagodzy psycholog specjaliści z zewnątrz	cały rok
	Angażowanie rodziców w działania szkoły promujące zdrowy styl życia.	Pedagogizacja i pogadanki podczas spotkań z rodzicami; udział rodziców w imprezach szkolnych.	dyrektor nauczyciele wychowawcy nauczyciele specjaliści pedagodzy	cały rok

VI. SPOSOBY EWALUACJI SZKOLNEGO PROGRAMU WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNEGO

Przebieg pracy wychowawczo - profilaktycznej i jej efekty poddawane są systematycznej obserwacji i ocenie. Informacje zwrotne pochodzące od uczniów, rodziców i nauczycieli służą doskonaleniu pracy i wyciąganiu wniosków na przyszłość. Najlepszych efektów można spodziewać się, gdy ewaluacji dokonuje się na podstawie obserwacji procesu wychowania.

Ewaluacja będzie dokonana przy pomocy następujących sposobów i środków:

1. Obserwacje i analiza zachowań uczniów dokonywane przez wychowawców klas, nauczycieli, pedagoga szkolnego, uczniów, rodziców.
2. Analizy ankiet dla uczniów, rodziców i nauczycieli.
3. Rozmowy z uczniami, rodzicami i nauczycielami, pracownikami obsługi.
4. Analiza dokumentacji (dzienniki lekcyjne, zeszyty uwag, dokumenty pedagoga, wytwory pracy uczniów, notatki rozmów z rodzicami).
5. Wyniki konkursów szkolnych i pozaszkolnych.

6. Analiza wyników pracy zespołów przedmiotowych.
7. Rozmowy indywidualne z uczniami, nauczycielami, pedagogiem, rodzicami.

Szkolny Program Wychowawczo - Profilaktyczny zatwierdzono na posiedzeniu Rady Pedagogicznej w dniu: